

JOPIE

Eenakter

door

JET VAN DEN BERG

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **JOPIE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JET VAN DEN BERG** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

HILLEGONDA: 60 jaar, weduwe en moeder van Jopie, is blind.

TANTE COR: 70 jaar, oudere zus van moeder.

HENDRIK: 55 jaar, broer van Hillegonda's overleden man.

JOPIE: 36 jaar, dochter van Hillegonda.

STUDENT: 25 jaar.

HILLEGONDA: Ze had grote verwachtingen van het leven; goedkope romantiek. In haar huwelijk verwerd de liefde tot stoffigheid. Haar enig kind Jopie aardde teveel naar haar man, ze was te grof gebouwd en onnozel. Haar man is reeds geruime tijd dood. Hillegonda is langzaam maar zeker door staar blind geworden. Ze heeft het ondanks gebrek aan financiële middelen altijd hoog in het hoofd gehad.

HENDRIK: werd vroegtijdig afgekeurd en zit al jaren in de WAO. Is daardoor verbitterd geworden, heeft dagelijks last van hevige rugpijn, als hij eens een dag wat minder pijn heeft vertelt hij dit niet. Hij is altijd vrijgezel geweest en is erg op Jopie gesteld. Toen Jopies vader stierf kwam hij bij hen in huis wonen. Vroeger won hij prijzen met zijn dahlias.

COR: een praktische dorpse vrouw, ze is nooit getrouwd; heeft haar ouders tot aan hun dood verzorgd en kwam daarna bij Hillegonda in huis wonen om te helpen bij haar blinde zus. Ze houdt van gezelligheid en mensen om zich heen. Het laatste jaar is ze erg vergeetachtig geworden. Ze kan niet alleen op straat, want dan verdwaalt ze.

JOPIE: is dik en lelijk, weinig ambities en onhandig in sociaal verkeer. Als kind had ze al een bepaalde saaiheid, ze zei de verkeerde dingen op de verkeerde momenten, daarom niet populair bij klasgenoten. Ze trok zich meer en meer terug in het veilige gezin. In het gezin bleek ze vooral van onschatbare praktische waarde, hier hebben de overige gezinsleden altijd ruim misbruik van gemaakt. Langzaam zag zij alle boten voorbij gaan. Als het stuk begint loopt zij al dagen met maagpijn rond en weet niet hoe zij

erover moet beginnen, dat ze ten huwelijk is gevraagd. De tijd dringt want ze heeft voor deze avond een afspraak gemaakt met de betreffende man in het hotel.

Bij voorkeur draagt Jopie bril en haarband.

PLAATS VAN HANDELING:

Een huis op het platteland, iets buiten het dorp. Scene 1 en 2 spelen zich af in de huiskamer; bedompt en versleten ingericht. Scene 3 speelt zich af op het stoepje buiten voor het ouderlijk huis.

TIJD:

Begin november. Scene 1 en 2 achtereenvolgende tijd. Scene 3 enkele weken later. Noodzakelijke spullen: twee lichtblauwe wollen vesten (1 voor jongen), een poster met vergezicht, een goudvissenkom, een regenmachine (tuinslang met gaatjes).

SCENE 1

De huiskamer van de familie, schaars verlicht, plusminus half vijf in de namiddag. Buiten is het reeds donker. Tante Cor breit, Hendrik leest aan tafel de krant, Hillegonda zit in fauteuil voor het raam.

HENDRIK: Ze is laat.

COR: Zou je de lamp niet aansteken.

HILDE: Je breit?

COR: Ja.

HILDE: Welke kleur?

COR: De mouwen, lichtblauw.

HENDRIK: Het zal er wel op uitdraaien dat ik de kolen moet scheppen vandaag. Mijn rug steekt.

HILDE: Ik ben altijd bang geweest voor het donker. Ik zou voor geen goud dat kolenhok ingaan.

COR: Maar jij ziet toch niks.

HILDE: Een ander soort donker.

HENDRIK: Het wordt zo langzamerhand tijd voor de bollen. De dahliabollen moeten nu uit de grond. Van Heumen zal er zoals gewoonlijk nog wel twee weken mee wachten.

COR: Toch had die de eerste prijs Hendrik.

HENDRIK: Hij kocht de jury om Cor, dat weet ieder- een hier in het dorp.

COR: Ze waren mooi.

HENDRIK: Ik praat met jou liever niet over dahlia's Cor, als je het niet erg vindt.

HILDE: Hadden wij dit jaar dahlia's Hendrik?

HENDRIK (*schuift nijdig stoel weg, staat op*): Dit jaar hadden wij geen dahlia's Hilde! (*pakt kolenkit op en verdwijnt*)

HILDE: Ik had liever rozen, aan die bollen is niks te ruiken. Van die mooie lichtgele theerozen, zoals in Engeland. Een roos staat ergens voor, staat voor teerheid, voor liefde. Er gaat niets boven een eenzame late roos in de herfst.

COR: Ik zou morgen heel vroeg voor je op zoek kunnen gaan, bij Verschuren hebben ze gele rozen. Verschuren is gierig dus haal ik ze weg. Ik neem mijn naaischaartje mee en zo vroeg ziet niemand me.

HILDE: Cor wil jij alsjeblieft morgenvroeg op je bed blijven liggen. De vorige keer dat je op weg ging naar Verschuren hebben Jopie en Hendrik je 's avonds laat twee dorpen verderop huilend in het

maisveld gevonden.

COR: Dat was een nare dag. Toch weet ik zeker dat ik bijna bij de boerderij van Verschuren was. Ik had kunnen zweren dat ik zijn honden rook. Ik had rechtsaf moeten gaan. Bij de Dreef had ik rechtsaf moeten gaan. *(geluid van een fietsbel, slaan met deuren)*

HILDE: Jopie! Staat de fiets naast de emmers?

JOPIE: De fiets staat naast de emmers moeder.

HILDE: Als dat kind eens zou leren alles op een vaste plek terug te zetten. *(Jopie komt binnen met een tas vol boodschappen, ze draagt een lichtblauw gebreid vest, ze lijkt erg gehaast en onrustig, ze deelt aan ieder zijn boodschappen uit)*

COR: Je bent laat. Heb je stopnaalden?

JOPIE: Ik had een lekke band.

HILDE: Theebesluit? Heb je gezegd dat ze zacht waren, heb je gezegd dat ie voortaan kwaliteit moet leveren, dat we anders elders onze inkopen zullen doen? Dat ons geld net zo goed is als dat van ieder ander, dat ie de pot op kan met zijn hele Vegé-winkel?

JOPIE *(knipt licht aan):* Wat is het hier donker. Voor wie is die trui tante Cor? Voor mama? Je hebt niet stilgezeten.

COR: Ik ben niet van mijn plaats geweest.

HILDE: Ze zijn weer zacht en ik proef geen kaneel.

COR: Die trui is een vest en hij is voor jou Jopie.

JOPIE: Ik heb al een lichtblauw vest.

COR: Er was nog over. En wat is er op tegen om twee lichtblauwe vesten te hebben, er zal toch ook weleens een vest gewassen moeten worden of niet? *(Hendrik komt binnen, zeult met zichtbaar veel moeite een kolenkit de kamer in)*

HENDRIK: Hebben we de loterij gewonnen, Jopie? Dat we op klaarlichte dag al met het licht op gaan zitten. *(Jopie snel op Hendrik toe om hem te helpen)* Dit is de tweede keer al deze week Jopie dat je me de kolen laat scheppen. Het kan mij niet schelen hoor, ik heb toch alleen maar een kapotte rug.

COR: Ze had een lekke band.

JOPIE: Ja ik had een lekke band.

HENDRIK: En wie moet die band plakken?

JOPIE: Ik plak hem zelf wel.

HILDE: Meisjes horen geen banden te kunnen plakken.

HENDRIK: Ik had vroeger nooit lekke banden.

HILDE: Meisjes horen thee te drinken uit Engelse kopjes.

JOPIE: Ik heb een poster gekregen, voor niks.

HILDE: Sinds wanneer nemen wij iets aan voor niks?

JOPIE: Gewoon een aardigheidje.

COR: Laat eens kijken.

HENDRIK: We kunnen hem boven het dressoir hangen.

COR: Hij is vrolijk.

JOPIE: Mooi he? Het is net of je heel ver weg kunt kijken.

HENDRIK: Jammer dat er geen lijst om zit.

JOPIE: We kunnen hem opplakken op karton.

COR: Hij is nét niet te groot en nét niet te klein dan schuiven we het schemerlampje op.

HENDRIK: En wie gaat het snoertje verlengen?

COR: Jopie.

JOPIE (*tegelijkertijd*): Ik.

HILDE: Kan er misschien iemand vertellen wát er op die poster staat?

Kan iemand mij vertellen of er een blok gatenkaas op staat of dat er wollen maillots op worden aangeprezen of gaat het hier om harken, handige harken nu in het groen uitgevoerd of er een zon ondergaat in een fris weiland vol pakken zeepoeder? Kan iemand mij vertellen wat er op die poster staat? Heeft iemand tijd voor een vrouw die niks ziet, die per ongeluk stekeblind is?

JOPIE: Niet doen mama. (*Hilde hoort niets, wil huilend weglopen, stoot daarbij de goudvissenkom op het bijzettafeltje omver, valt over boodschappentas, huilt nog harder. Cor en Hendrik snellen toe, Jopie staat aan de grond vastgenageld*)

HILDE: En waarom hier niemand ooit iets op een vaste plaats terug kan zetten. Waarom iedereen hier stiekem met goudvissenkommen rondsluipert en steeds andere bijzettafeltjes neerzet. Waarom emmers niet naast fietsen staan. Waarom koffie en thee in dezelfde bus zitten. Waarom ik overal als een mongool aan moet liggen ruiken.

JOPIE: Ik ga weg moeder. (*lange stilte*) Ik ga trouwen, ik heb een man ontmoet hij werkt hier in de bossen, hij kapt bomen, hij heeft plannen om voor zichzelf te beginnen, hij heeft me ten huwelijk gevraagd, hij heeft een vrouw nodig die achter hem staat en ik heb ja gezegd.

COR: Wat voor bomen kapt hij?

JOPIE: Cypressen, Canadese populieren, hoge bomen.

COR: Ach zo.

HENDRIK: Er liggen hier twee vissen op het tapijt.

JOPIE: Het spijt me.

COR: Van die vissen?

JOPIE: Dat ik het niet eerder heb verteld. Het gaat allemaal zo vlug, het karwei is hier vandaag afgelopen. Hij heeft alleen deze week tijd om te trouwen. Hij zei meid niet huilen, we maken er samen een

fantastische dag van morgen.

COR: Wordt er hier morgen getrouwd? Ik heb niks gehoord van een huwelijksmis te moeten zingen.

JOPIE: Niet hier. Over de grens. In België gaat het sneller met de papieren.

HENDRIK: Dat heb ik nooit geweten.

JOPIE: Ja, in enkele uren is dat geregeld. Hij heeft een kleine hotelkamer besproken voor twee nachten. Van daaruit kan hij dan opbellen naar zijn compagnon in Canada om de overtocht te regelen.

HENDRIK: Omdat dat ook goedkoper is vanuit België, ik bedoel telefoneren?

HILDE (*is langzaam omhoog gekomen en staat met twee vissen in de hand*): Mijn jurk stinkt naar vis.

JOPIE: Ik heb nog nooit in een hotelkamer geslapen. Zou ik ook een handdoek en washandjes mee moeten nemen?

COR: Goh, kind dat zou ik niet weten, je zou ze voor de zekerheid mee kunnen nemen.

JOPIE: Ja voor de zekerheid. Het neemt niet veel plaats in de koffer.

HENDRIK: Mijn goeie broek zit in de stomerij. (*Hilde zoekt naar de vissenkom om vissen terug te doen, probeert alles weer recht te zetten, heel precies en langzaam*)

JOPIE: Er is niemand bij. Hij is een wees. Hij heeft alleen maar een zus en die woont in Marseille en dan is het niet eerlijk als wij er allemaal wel bij zijn, dan voelt hij zich dubbel alleen.

COR: Ja dat zou niet eerlijk zijn.

HENDRIK: O, dus wij zijn er niet bij.

COR: Nee dat zou toch niet eerlijk zijn Hendrik. Je hoort toch wat Jopie zegt, dan zou hij zich dubbel alleen voelen.

JOPIE: Ik schrijf jullie meteen als alles achter de rug is en ik de foto's heb en die stuur ik dan ook op. Ik ben zo gelukkig en ik moet nog zoveel doen.

HENDRIK: En waarom zou dat niet eerlijk zijn?

COR: Het is een wéés Hendrik. Voor een wees is dat niet eerlijk. Wat erg om een wees te zijn. Hoe oud was hij? Ik bedoel toen hij zijn ouders verloor?

JOPIE: Dat weet ik niet precies, een jaar of acht geloof ik. Ik loop gauw naar boven, dan laat ik mijn jurk zien, daarom was ik ook zo laat. Ik heb vanmiddag een trouwjurk gekocht. Wit met kleine lila-viooltjes erop. Hij zal wel zeggen: bosviooltjes. Het liefst had ik er ook lichtpaarse schoenen bij gehad, maar die kon ik nergens krijgen en daar heb ik nou geen tijd meer voor.

COR: Nee daar heb je geen tijd meer voor.

HENDRIK: Je moet ook je band nog plakken en het snoertje verlengen.

JOPIE: Het is een schattige jurk en in de winkel zeiden ze dat hij niet dik maakte.

HILDE: Ik geloof niet dat wij die jurk willen zien Jopie.

JOPIE: En waarom niet moeder. Omdat jij niks kan zien hoeft Hendrik en tante Cor het plezier toch niet te ontnemen. Dat ze er ook iets van meemaken, omdat ze er ook al niet bij kunnen zijn.

COR: Ik heb verse appelmoes met aardappels en hachee. Die vissen moeten nieuw water.

HILDE: Die vissen zijn dood.

JOPIE: Dan kopen we nieuwe.

HILDE: Een en ander loopt hier niet zoals het hoort. Wij kennen deze meneer niet. Deze meneer hoort hier eerst een half jaar over de vloer te komen, dan wordt erom een hand gevraagd in zijn beste pak, dan wordt er voorzichtig en in overleg gesproken over een mogelijke trouwdatum, zodat iedereen in rust een nieuw mantelpak kan kopen, kan zorgen dat zijn of haar pantalon uit de stomerij is, een trouwjurk uitgezocht kan worden, dit samen met de moeder van het meisje, waarna ze die middag gezellig samen thee drinken in een gepaste theesalon ergens in de stad, in gepaste stemming waarin moeder onthult hoe zij indertijd met háár moeder een trouwjurk uitzocht.

JOPIE: Daar was geen tijd voor moeder. En jij ziet niets.

HILDE: Omdat ik niks kan zien betekent dat dan ook dat ik niks van trouwjurken af weet, soms niet kan voelen aan stof, niet kan ruiken. Ik ruik van een mijl afstand of het gaat om geborduurde bosviolen of heb ik soms géén fijne neus?

JOPIE: Je hebt een goeie neus mama.

HILDE: Wie weet er hier het meeste van stoffen af?

JOPIE: Jij mama.

HILDE: Toevallig ben ik hier de enige in dit huis die alles weet van crêpe, popeline, taft, damast.

COR: Damast is voor tafellakens.

HILDE: Heel goed Cor, damast is voor tafellakens, maar taft? Waar is taft voor? Iemand weleens gehoord over taft? Hendrik?

HENDRIK: Nee Hilde.

HILDE: Cor?

COR: Nee van taft weet ik niks.

HILDE: Jopie?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto